

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1431. usque ad annum 1441

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1768

VD18 90118316

§. 156. Quinam sint primi libri typis impressi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66426](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66426)

Sæcul. XV.
A. C. 1440.
nas liber aliquis complecteretur. His modo impressi reperiuntur nonnulli Cobces, quos a Laurentio Janssonio Viro magis noto sub nomine Joannis Costeri, Halemii typis excusos fuisse, nonnulli arbitrantur. Verum partus iste non minus inventionis immaturitate, quam operis exequendi difficultate languebat. Trithemius & ipse Nazione Germanus, atque coevus Auctor, cujus testimonium ex capite longe graviore auctoritatis ponderare prævalere debet, testatum fecit, Joannem Guttembergium Virum inter Moguntinos equestri dignitate clarum in ea civitate prima insignis artis hujus rudimenta excogitasse, eumque, postquam in hanc rem omnem suam pecuniam, & bona impendisset, nec tamen quod inceperat, perfecisset, in laboris consortium Joannem Fustum, seu Faustum Moguntinum civem vocasse. Hic vero paulopost sibi quoque Petrum de Gernsheim socium adjunxit, eique Filiam suam postmodum nuptui tradidit, ubi per hujus Viri indefessam industriam ars Typographica primam suam maturitatem affecta videtur.

§. CLVI.

Quinam sint primi libri typis impressi.

*Lambeccii
Bibl. Vind.
l. 2. p. 989.*

In tanta rerum incertitudine hoc solum exploratum est, primum omnium, quorum

rum notitia habetur, certusque annus ad-
 scriptus legitur, quemdam esse *Psalmorum*
Codicem sub Annum Domini millesi-
 mum quadringentesimum quinquagesi-
 mum quintum typis vulgatum; item
Rationale divinorum officiorum *Guilielmi*
Durandi anno Incarnationis Dominicæ
 millesimo quadringentesimo quinquage-
 simo nono in forma majori impressum;
 Vocabularium latinum, quod titulum
 præferat. *Catholicon Joannis Bladi de*
Janua in Folio, Anno Christi supra mille-
 simum quadringentesimo sexagesimo edi-
 tum: *Biblia latina* in duo volumina ejus-
 dem formæ distincta, Anno Salvatoris
 nostri millesimo quadringentesimo sexa-
 gesimo secundo excusa. Exstat etiam Ci-
 ceronis liber *de Officiis* Anno millesimo
 quadringentesimo sexagesimo quinto, deni-
 que altera ejusdem libri editio Anno post
 Christum natum millesimo quadringente-
 simo sexagesimo sexto, quarum utraque
 quaternionis formam exhibet. Hæc sunt
 omnium, quantum nobis constat, anti-
 quissimarum editionum volumina Mo-
 guntinis literis excusa, quæque omnia
 nomen, & Joannis Faustii, & Pe-
 tri Schæfferi insignia præferunt, qui
 ambo etiam, ut nobilissimæ inventionis
 hujus gloriam ad posterorum memoriam
 propagarent, in omnibus ferme editioni-
 bus suis studiose annotarunt, hosce libros
Histor. Eccles. Tom. XXVII. R r ne

sæcul. XV.

A. C. 1440.

Hofmanni
lexicon to. 2.

edit. Basil.

1677.

Chevillier. p.

4 & 17.

Sæcul. XV.
A. C. 1440.

nequaquam calamo descriptos, sed non
illa, & summe ingeniosa methodo impre-
sos fuisse. Primæ istæ editiones per-
fecte imitantur antiquorum manuscripto-
rum elegantiam, ipsamque characterum
efformandi usum, quorum puritas non mi-
nus aspicientibus grata, quam legentibus
facilis est. Rubricæ, id est, tituli rubro
colore tincti summa solertia appositi ha-
bentur, frequentius membranæ impressis;
literæ vero initiales auro tinctæ & pluri-
bus Gothicis ornamentis insignes visun-
tur. Cum vero isti inventores tot libris,
quos ediderant, imprimendis soli impares
essent, in laboris subsidium alios atque
alios vocare coacti sunt; cumque hujus
inventioni tam ampla esset utilitas juxta ac
necessitas, ut inter angustos unius urbis
limites longiori tempore contineri haud
posset, brevi hujus artis apparatus, atque
imprimendi scientia divulgata est; vix
enim illius percrebuit fama, cum illico
omnes Europæ Nationes certatim, nec
sine æmulatione operarios conscribere, in
suis urbibus artem uberrimi fructus fec-
cundam stabilire cæperunt, unde Germa-
ni typicæ periti per omnes regiones dif-
fundebantur. Horum nonnulli domici-
lium fixere Venetiis, Romæ, atque in
aliis Italiæ urbibus, utpote quæ erant Se-
des Musis amicæ, & liberalibus discipli-
nis longe florentissimæ. Alios excepit
Gallia,

Gallia, quibus ad excolendam artem sub-
 fidia præbebant Sorbonæ Doctores; a-
 lii ad ipsos Anglos hanc suam scientiam
 detulerunt. Vix ulla spectabilis Germa-
 niæ numerabatur civitas, ubi typogra-
 phiæ officina desiderabatur, quapropter
 exiguo admodum tempore literaria Res-
 publica infinitis propemodum locupleta-
 ta est libris, tam materiarum ubertate,
 quam sermonis elegantia præstantissimis,
 quos classici præcipue Auctores ipsa anti-
 quitate celebres conscripserunt, quarum e-
 ditionum beneficio potissimum sermonis
 latini puritas revocata, & tandem retroa-
 ctorum sæculorum barbaries ab Athenæis
 penitus exulare iussa est.

Sæcul. XV.
 A.C. 1440.

§. CLVII.

Sanctæ Franciscæ obitus.

Ad hunc annum refertur obitus Sanctæ
 Franciscæ Romanæ, nobilis Matro-
 næ piis operibus clarissima non sine fan-
 titatis fama beato fine quievit, anno æ-
 tatis suæ quinquagesimo sexto in Domo
 Oblatarum Ordinis S. Benedicti in Con-
 gregatione Montis Oliveti, quam ipsamet
 vivente adhucdum Marito suo instituit,
 dotavitque. Vix e vivis excefferat, &
 jam de ejus Canonizatione agebatur;
 instantius vero, atque iteratis precibus
 Nicolaus V. Eugenii Pontificis Successor,

Baillet. Vit.
 Sanct.
 9. Mart.

Rr 2

ut